

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, २ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

राजांत्रिका महाराष्ट्र

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेबाबत.

जा.क्र./ल. ले/ ३२१ /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई ४००००१ दिनांक- १३.१२.२०२३

प्रति,

मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग,
तथा अध्यक्ष,
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती.

संदर्भ:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची ४५ वी बैठक दि.३०.११.२०२३.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भान्वये कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची ४५ वी बैठक दि.३०.११.२०२३ रोजी
आपले अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली. सदर बैठकीचे इतिवृत्त तयार करून मंजूरीसाठी पाठविण्यात येत आहे.

तरी, कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेस विनंती आहे.

सोबत:- बैठकीचे इतिवृत्त.

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॉलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.

दुर्घटनाक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

स्थानिकाचा अभ्यन्तरीक्ष

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या

45 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/ **३२८** /सन २०२३-२४

फोर्ट, मुंबई ४०० ००१ दिनांक: **१४/१२/२०२३**

प्रति,

१. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
२. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई.
३. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबई उपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
४. मा. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे.
५. जिल्हा पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग.
६. मा. संचालक, पर्यावरण विभाग.
७. मा. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
८. आयुक्त/ सहआयुक्त, महानगरपालिका (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/ वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपूर / उल्हासनगर.)
९. उप वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई.
१०. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
११. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
१२. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (सिडको).
१३. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/३११/सन २०२३-२४ दि. २१.११.२०२३.

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 45 वी बैठक गुरुवार दिनांक 30.11.2023 रोजी मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

(अनंता पाटील)

सदस्य सचिव

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 45 वी बैठक

दिनांक 30.11.2023 रोजीचे इतिवृत्त

मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 45 वी बैठक पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा.अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीश: अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1	श्री. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग	विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन यांचे कार्यालय
2	श्री. एस. व्ही. रामाराव यांचे तर्फ श्रीमती अनिता पाटील, उपवनसंरक्षक	सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
3	श्री. विवेक गायकवाड	उप आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
4	डॉ. राजेंद्र ब. भोसले (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे कार्यालय
5	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
6	श्री. दिपक खाडे (व्ही.सी.द्वारे)	विभागीय वन अधिकारी, चिपळूण	विभागीय वन अधिकारी चिपळूण यांचे कार्यालय
7	श्री. सुदाम परदेशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
8	श्री. मच्छिंद्र सुकटे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे कार्यालय
9	श्री. सुभाष भागडे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर
10	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर
11	श्री. संजोग कबरे (व्ही.सी.द्वारे)	उपायुक्त, (विशेष)	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
12	श्री. वैभव विधाते	उपायुक्त, पनवेल महानगरपालिका	पनवेल महानगरपालिका
13	श्री. प्रसाद बोरकर	उपायुक्त, कल्याण डॉंबिवली महानगरपालिका	कल्याण डॉंबिवली महानगरपालिका
14	डॉ. सागर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
15	श्री. संजय शिंदे	उपायुक्त (पर्यावरण)	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
16	डॉ. अरुणा जाधव (व्ही.सी.द्वारे)	अपर तहसीलदार (महसूल)	मुंबई उपनगर जिल्हा
17	श्री.राहुल एकनाथ मुंडके (व्ही.सी.द्वारे)	उप विभागीय अधिकारी, (SDO) पनवेल	जिल्हाधिकारी रायगड यांचे प्रतिनिधी
18	श्रीमती मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका

19	श्री. जगदीश वालुंजुवनी एकनाथ	उपनमक अधिक्षक, ट्रॉम्बे	उपनमक आयुक्त कार्यालय, ट्रॉम्बे
20	श्री. अनिल द. क्षीरसागर	कार्यकारी अभियंता (पर्यावरण)	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
21	श्री. योगेश गुणीजन	सहा. आयुक्त (पर्यावरण)	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
22	श्री. सुनिल लाड (क्ही.सी.द्वारे)	सहायक वनसंरक्षक	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे कार्यालय
23	जिल्हाधिकारी कार्यालय रत्नागिरी (प्रतिनिधी)	प्रतिनिधी (क्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय रत्नागिरी
24	श्री. अजय वानखेडे	उप नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (CIDCO)
25	श्री. पुरुषोत्तम जाधव	उप वास्तुविशारद, एमआयडीसी	एमआयडीसी (MIDC)
26	श्री. प्रशांत मर्दे	सहायक पोलिस आयुक्त, मुंबई पोलिस	पोलीस उपायुक्त (अभियान), मुंबई
27	श्री. राहुल सुभाष गायकवाड	सहायक पोलीस आयुक्त, तुर्भे	तुर्भे नवी मुंबई विभाग
28	श्री. सुदेश अं. परब	सहायक आयुक्त, परिमंडळ 1, नवी मुंबई	नवी मुंबई महानगरपालिका
29	श्री. जितेंद्र जगदाळे	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर
30	श्रीमती सुवर्णा सत्यवान आदक	पोलीस उप-निरीक्षक	पोलीस अधीक्षक, ठाणे ग्रामीण
31	श्री. सुशिलकुमार अं. शिंदे	पोलीस निरीक्षक, नवघर पो.स्टे.	मिरा-भाईंदर, वसई-विरार पोलीस आयुक्तालय
32	श्री. नितिन भि.विजयकर	पोलीस निरीक्षक	पोलीस अधिक्षक कार्यालय, ठाणे ग्रामीण
33	श्री. मारुती बबन हिरवे	पोलीस उप निरीक्षक	मुंबई आयुक्तालय, चारकोप पोलीस स्टेशन
34	श्री. दिपक गुणवंतराव इंगोले	पोलीस निरीक्षक	पोर्ट विभाग, नवी मुंबई
35	श्री. कुलदीप सुरेश पोवार	वरिष्ठ पोलीस उपनिरीक्षक	पो.ठाणे, बोरीवली (प)
36	श्री. शरद काशिनाथ वाघमारे	पोलीस उपनिरीक्षक	बांग्रनगर पो.ठाणे (मुंबई आयुक्तालय)
37	श्री. क्ही. के. गांधी	प्रतिनिधी (क्ही.सी.द्वारे)	नवी मुंबई एन्क्हारमेंट प्रिझर्वेशन सो.
38	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
39	श्रीमती. हेमा रमाणी	बी.ई.ए.जी.	बॉम्बे एन्क्हारमेंट ऐक्शन ग्रुप
*	संचालक, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)	अनुपस्थित	
*	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण यांचे कार्यालय(MHADA)	अनुपस्थित	
*	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB)	अनुपस्थित	

क्ही.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नॉंद केलेली आहे.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या तक्रारींवर केलेली कार्यवाही

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील पाणथळ तक्रारी			
1	<p>श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73)</p> <p>Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala.</p> <p>दि. 31.01.2019</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्ष यांनी उपायुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सदर जागेवरील डेंब्रिज हटविण्याची कार्यवाही पूर्ण करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्यानुसार, उप आयुक्त, मीठागारे विभाग, मुंबई यांच्या कार्यालयाचा दि.10.10.2023 रोजीचा प्राप्त अहवालात असे नमूद केले आहे की, SCO ने होमॉज सॉल्ट वर्क्सच्या मीठ उत्पादकांवर आवश्यक कारवाई केली आहे. सॉल्ट उत्पादकांनी होमॉज सॉल्ट वर्क्स मधून C&D कचरा काढून टाकण्यास दि.14.06.2023 पासून सुरुवात केली असून आमचे अधिकारी व वॉच अँड वॉर्डचे कर्मचारी सॉल्ट पॅन विभागाच्या CS क्रमांक 145 मधून C&D कचरा काढण्याच्या कामावर नियमितपणे देखरेख ठेवत आहेत. कार्यालयातील नोंदीनुसार, दिनांक 21.06.2023 पर्यंत, सॉल्ट पॅन विभागाच्या CS क्रमांक 145 मधून मीठ उत्पादकांनी C&D कचन्याचे 20 डंपर काढले. CS No. 145 मधून मीठ उत्पादकांद्वारे C&D कचरा काढून टाकण्याच्या अत्यंत संथ गतीने चालू असलेली प्रक्रिया उक्त मीठ उत्पादकांना वारंवार सूचना देऊन साईट वरून C&D कचरा जलद गतीने काढण्याबाबत सांगितले होते परंतु मीठ उत्पादक त्यात अयशस्वी झाले. मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांनी दि. 22.06.2023 रोजी मीठ उत्पादक यांचे विरुद्ध वडाळा पोलिस स्टेशन येथे तक्रार नोंद केली आहे आणि त्यानंतर FIR No. 144 of 2023 दाखल करण्यात आला आहे. • मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांच्या संघाच्या अहवालानुसार दि.22.06.2023 पासून मेसर्स होमॉज सॉल्ट वर्क्सच्या बंधान्यांमधून C&D कचरा उचलणे, वाहतूक करणे आणि त्यावर प्रक्रिया करण्यात आलेली नाही. C&D कचन्याच्या पुढील प्रक्रियेसाठी परवानगी मिळविण्यासाठी NMMC, वाशी येथे संपर्क साधला असता, त्यास परवानगी मिळाली परंतु, तो पर्यंत पावसाळा सुरु झाला आणि संततधार पाऊसमुळे उचल आणि वाहतूक प्रक्रिया ठप्प झाली. पावसाळ्यात माती चिखल होऊन जड वाहने अडकण्याचा धोका असतो. पावसाळा संपल्यानंतरच उचल आणि वाहतूक प्रक्रिया पुन्हा सुरु करता येईल. तुर्भे प्लांट मधील C&D कचन्याच्या पुढील पुर्नप्रक्रियेसाठी परवानगी मिळविण्यासाठी मीठ उत्पादकांना पुन्हा NMMC कडे संपर्क साधण्यास सांगण्यात आले आहे. परंतु परवानगी अद्याप प्रलंबित असल्याचे नमूद केले आहे. 	<p>1.उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई</p> <p>2. बृहन्मुंबई, मुंबई महानगरपालिका</p> <p>3. पोलिस आयुक्त, मुंबई</p>

		<ul style="list-style-type: none"> या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी पोलिस आयुक्त, मुंबई यांना नोंदविण्यात आलेल्या गुन्ह्याच्या प्रगतीबाबतचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत सूचना दिल्या. 	
2	श्री.स्टॉलन डी. (WC-109) Request for restoration of Culvem lake Gorai and also action against destroyers of wetlands. दि. 15.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> सदर तक्रारी संदर्भात निवासी उपजिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी पर्यावरण विभागाशी समन्वय साधून उप विभागीय अधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे सोबत दोन्ही तक्रारी संदर्भात संयुक्त स्थळपाहणी झाली असल्याचे समितीस चर्चे दरम्यान सांगिण्यात आले होते. त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी निवासी उपजिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना स्थळपाहणी अहवाल समितीस सादर करण्याचे निर्देश होते. त्यानुषंगाने, जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचा कार्यालयाचा दि. 18.10.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालात नमूद केले आहे की, मौजे मनोरी, ता.बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 या शासकीय मिळकतीवर दि. 30.05.2023 रोजी वनरक्षक, मालवणी व वनरक्षक, मनोरी यांच्या संयुक्त स्थळपाहणीत तक्रारीत नमूद क्षेत्र हे अधिसुचित राखीव कांदळवन क्षेत्राचा भाग नसून सदरचे क्षेत्र 50 मी. च्या बाहेर येत आहे. तसेच, MRSAC नकाशानुसार सन 2005 साली सदर ठिकाणी कांदळवन नाही व सद्यस्थितीत देखील कांदळवन नाही. त्याचप्रमाणे, मौजे-मनोरी, ता.बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 या सरकारी तलावाची मोजणी नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांचे कार्यालयामार्फत करण्यात आलेली असून सदर मोजणीवेळी आजुबाजूच्या स्थानिक लोकांची अतिक्रमणे सरकारी तलावामध्ये येत असल्याचे निर्दर्शनास आलेले आहे. याबाबत, अतिक्रमणधारकांना उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का), मालाड यांचे कार्यालयामार्फत महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, 1966 चे कलम 50 अंतर्गत नोटीसा देण्यात आलेल्या असून त्याबाबतची पुढील कार्यवाही उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का),मालाड यांचे कार्यालयामार्फत सुरु आहे. तसेच, मौजे-मनोरी, ता.बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 ही जागा पाणथळ मधून अधिसुचित नाही. तसेच, तक्रारीत नमूद तलावाचे सुशोभीकरण करतांना माती काढण्यात आली असून सदरची माती तलावाच्या क्षेत्रामध्येच ठेवण्यात आलेली आहे. याबाबत, महाराष्ट्र शासनाचे महाराष्ट्र गौणखनिज उत्खनन (विकास व विधिनियम) नियम, 2013 चे मुख्य नियमांचे नियम 46 मध्ये सुधारणा करून दि. 11 मे, 2015 रोजीच्या सुधारीत अधिसुचनेनुसार उपरोक्त गौणखनिज उत्खनन नियमात बदल करून ज्यावेळी एखाद्या जमिनीचा, एखाद्या भूखंडाचा विकास करतांना मातीचे उत्खनन करून ती माती त्याच भूखंडाच्या सपाटीकरणाकरीता वापरली जाईल किंवा ती अशा भूखंडाच्या विकासाच्या प्रक्रियेतील कोणत्याही कामासाठी वापरली जाईल. त्यावेळी अशा मातीवर स्वामीत्वधन आकाराले जाणार नाही. त्याचप्रमाणे, मौजे-मनोरी, ता.बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 या सरकारी तलावाची मोजणी नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांचे कार्यालयामार्फत करण्यात आलेली असून सदर मोजणीवेळी आजुबाजूच्या स्थानिक लोकांची अतिक्रमणे सरकारी तलावामध्ये येत असल्याचे निर्दर्शनास आलेले आहे. याबाबत, अतिक्रमणधारकांना उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का), मालाड यांचे कार्यालयामार्फत 	1. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 2. संचालक, पर्यावरण विभाग 3.आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका

		<p>महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, 1966 चे कलम 50 अंतर्गत नोटीसा देण्यात आलेल्या असून त्याबाबतची पुढील कार्यवाही उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का), मालाड यांचे कार्यालयामार्फत सुरु आहे. तसेच, मौजे-मनोरी, ता. बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 ही जागा पाणथळ मधून अधिसुचित नाही.</p> <ul style="list-style-type: none"> • सदर तक्रारी संदर्भात जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचा कार्यालयाचा दि. 18.10.2023 रोजीच्या अहवालाच्या अनुषंगाने बैठकीत उपस्थित तक्रारदार यांनी सदर तक्रार निकाली काढण्यास हरकत नसल्याचे सांगितले. त्यानुसार, मा.अध्यक्ष यांनी सदर तक्रार निकाली काढण्याचे निर्देश दिले. 	
3	श्री. हरिष पांडे (WC-110) Destruction of wetland & creek in Gorai Essel world area. दि. 17.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> • सदर तक्रारी संदर्भात निवासी उपजिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी पर्यावरण विभागाशी समन्वय साधून उप विभागीय अधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे सोबत दोन्ही तक्रारी संदर्भात संयुक्त स्थळपाहणी झाली असल्याचे समितीस चर्चे दरम्यान सांगिण्यात आले होते. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी निवासी उपजिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना स्थळपाहणी अहवाल समितीस सादर करण्याचे निर्देश होते. • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचा कार्यालयाचा दि. 18.10.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालात नमूद केले आहे की, मौजे मनोरी, ता. बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 या शासकीय मिळकतीवर दि. 30.05.2023 रोजी वनरक्षक, मालवणी व वनरक्षक, मनोरी यांच्या संयुक्त स्थळपाहणीत तक्रारीत नमूद क्षेत्र हे अधिसुचित राखीव कांदळवन क्षेत्राचा भाग नसून सदरचे क्षेत्र 50 मी. च्या बाहेर येत आहे. तसेच, MRSAC नकाशानुसार सन 2005 साली सदर ठिकाणी कांदळवन नाही व सद्यस्थितीत देखील कांदळवन नाही. त्याचप्रमाणे, मौजे-मनोरी, ता. बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 या सरकारी तलावाची मोजणी नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांचे कार्यालयामार्फत करण्यात आलेली असून सदर मोजणीवेळी आजुबाजूच्या स्थानिक लोकांची अतिक्रमणे सरकारी तलावामध्ये येत असल्याचे निर्दर्शनास आलेले आहे. याबाबत, अतिक्रमणधारकांना उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का), मालाड यांचे कार्यालयामार्फत महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, 1966 चे कलम 50 अंतर्गत नोटीसा देण्यात आलेल्या असून त्याबाबतची पुढील कार्यवाही उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का), मालाड यांचे कार्यालयामार्फत सुरु आहे. तसेच, मौजे-मनोरी, ता. बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 ही जागा पाणथळ मधून अधिसुचित नाही. • तसेच, तक्रारीत नमूद तलावाचे सुशोभीकरण करतांना माती काढण्यात आली असून सदरची माती तलावाच्या क्षेत्रामध्येच ठेवण्यात आलेली आहे. याबाबत, महाराष्ट्र शासनाचे महाराष्ट्र गौणखनिज उत्खनन (विकास व विधिनियम) नियम, 2013 चे मुख्य नियमांचे नियम 46 मध्ये सुधारणा करून दि. 11 मे, 2015 रोजीच्या सुधारीत अधिसुचनेनुसार उपरोक्त गौणखनिज उत्खनन नियमात बदल करून ज्यावेळी एखाद्या जमिनीचा, एखाद्या भूखंडाचा विकास करतांना मातीचे उत्खनन करून ती माती त्याच भूखंडाच्या सपाटीकरणाकरीता वापरली जाईल किंवा ती अशा भूखंडाच्या विकासाच्या 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. संचालक, पर्यावरण विभाग 3. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका

	<p>प्रक्रियेतील कोणत्याही कामासाठी वापरली जाईल. त्यावेळी अशा मारीवर स्वामीत्वधन आकारले जाणार नाही.</p> <ul style="list-style-type: none"> • त्याचप्रमाणे, मौजे-मनोरी, ता.बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 या सरकारी तलावाची मोजणी नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांचे कार्यालयामार्फत करण्यात आलेली असून सदर मोजणीवेळी आजुबाजूच्या स्थानिक लोकांची अतिक्रमणे सरकारी तलावामध्ये येत असल्याचे निर्दर्शनास आलेले आहे. याबाबत, अतिक्रमणधारकांना उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का), मालाड यांचे कार्यालयामार्फत महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, 1966 चे कलम 50 अंतर्गत नोटीसा देण्यात आलेल्या असून त्याबाबतची पुढील कार्यवाही उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का), मालाड यांचे कार्यालयामार्फत सुरु आहे. तसेच, मौजे-मनोरी, ता.बोरीवली येथील न.भू.क्र. 185 ही जागा पाणथळ मधून अधिसुचित नाही. • याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी दि. 6 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.हरिष पांडे यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करून त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले. 	
--	---	--

ठाणे जिल्हयातील पाणथळ तक्रारी		
4 श्री. स्टॉलिन डॉ. (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. Date - 20.01.2020	<ul style="list-style-type: none"> • सदर तक्रारीबाबत ठाणे महानगरपालिकेने वन विभाग यांचे कार्यालयाशी संपर्क करून भराव उचलण्याची तात्काळ कार्यवाही करावी तसेच खाजगी जागेच्या जमिनीवर कांदळवनाचे नुकसान केल्यामुळे संबंधितांना नुकसान भराईबाबत नोटिसा जारी कराव्यात व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • त्यानुषंगाने, ठाणे महानगरपालिका, ठाणे यांच्या कार्यालयाचा दि. 09.11.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालात तक्रार स्थळावरील एकूण बाधित जागेवरील डेब्रिज उचलण्याचा अंदाजखर्च तयार करण्यात आलेला असून रु.5,98,40,000/- (रुपये पाच कोटी अडूयाणणव लाख चाळीस हजार मात्र) इतक्या कामाचा अंदाजखर्च नमूद केला आहे. सदर प्रकरणी ठाणे महानगरपालिकेकडे अर्थसंकल्पीय तरतूद वरील कामासाठी उपलब्ध नसल्याने जिल्हा नियोजन समिती, जिल्हाधिकारी कार्यालय, ठाणे सदर प्रस्ताव अर्थ सहाय्यसाठी सादर करण्यात येणार असून, तक्रारीच्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीची माहिती मा.आयुक्त सो. यांना दि. 08.11.2023 रोजीच्या मान्यतेने सादर करण्यात येत असल्याचे नमूद केले आहे. • याबाबत, ठाणे, महानगरपालिकेने कांदळवन क्षेत्रातील माती भराव/डेब्रिज काढणेसाठी येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक शासनास सादर करून अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. ठाणे, महानगरपालिका

5	<p>श्री. सुनील अगरवाल (WC- 92)</p> <p>Mangrove and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane.</p> <p>Date - 14.12.2019 (सदर तक्रार पाणथळ समितीकडे वर्ग झाली आहे)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ठाणे महानगरपालिका यांचे कार्यालयाचा दि. 12 ऑगस्ट, 2023 रोजीच्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, सदर जागा मौजे वडवली येथील स.नं. 100 या भूखंडाचे काही क्षेत्र नियोजित 40 मी. रुंद रस्त्याने बाधित होत असून, उर्वरित क्षेत्र हरित विभागात (मंजूर विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार G-2 Zone) समाविष्ट आहे. तसेच हरित विभागातील काही भूखंडाच्या क्षेत्रावर नियोजित 30 मी. रुंद रस्त्या अंतर्गत मेट्रो कारशेड आरक्षण प्रस्तावित आहे. यामुळे स.न.100 या भूखंडाचे काही क्षेत्र बाधित होत असून उप विभागीय अधिकारी, खारभूमी विकास उप विभाग, भिवंडी (कळवा) ठाणे यांचे कार्यालयाकडील दिनांक 13.06.2012 रोजीच्या पत्रानुसार खारभूमी योजनेअंतर्गत पुनःप्रापित क्षेत्रातील भूखंडाचे यादीत मौजे वडवली येथील स.नं. 100 या भूखंडाचा समावेश आहे. तसेच, उपरोक्त भूखंडाचा वन विभागाचे यादीत समावेश नसून Eco Sensitive Zone, Metro Influence Zone व फ्लॅमिंगोचे तरतुदीने सदर भूखंडाचे क्षेत्र बाधित नाही. त्याचप्रमाणे शासनाच्या वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशास तसेच शासनाने मंजूर केलेल्या एकत्रीकृत विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावलीतील (UDCPR - 2020) मा. आयुक्त सो. यांनी नियम क्र. 3.11 मधील तरतुदीनुसार मान्य केलेल्या फेरबदलास अधिन राहून विषयांकित भूखंडाबाबत अभिप्राय देण्यात येत आहे. असे अहवालात नमूद केलेले आहे. जिल्हाधिकारी व जिल्हांडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांच्या दि.08.09.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदरची तक्रार ही ठाणे महानगरपालिका यांचे अखत्यारितील असून ठाणे महानगरपालिका यांनी तक्रारीतील नमूद क्षेत्र हे पाणथळ क्षेत्र नसल्याचे नमूद केले आहे. निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांना सदर तक्रारीबाबतचे पूरक दस्तऐवज (Technical Support Document) जसे MRSAC नकाशांच्या प्रती किंवा वेटलॅंड अंटलास नकाशे केलेल्या कार्यवाहीच्या अहवाल सोबत जोडून पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	जिल्हाधिकारी, ठाणे
6	<p>1) श्री. सुनील अगरवाल. (WC- 96)</p> <p>Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai. दि. 24.09.2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> उपअधीक्षक, ट्रॉम्बे यांनी सदर जागा मीठागरे विभागाच्या अखत्यारीत नसून मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार सदर जागा खाजगी व्यक्तीस सुपूर्द करण्यात आलेली असल्याचे सांगितले. या प्रकरणी निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांना उपअधीक्षक ट्रॉम्बे, मीठागरे विभाग यांचेशी समन्वय साधून तक्रारीतील नमूद जागा सर्वे क्रमांकानुसार मीठागरे विभागाच्या अखत्यारीत येते अथवा नाही याची तपासणी करून त्याबाबतचा लेखी अहवाल मीठागरे विभागाकडून प्राप्त करून घ्यावा तसेच सदर जागा मीठागरे विभागाच्या अखत्यारीत नसल्यास तहसीलदार, ठाणे यांना सूचना 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी, ठाणे आयुक्त, मीठागरे विभाग संचालक, पर्यावरण विभाग

	2) श्रीमती कांचन पुरोहित - Wetland of NRI, Sector 60, Nerul, Navi Mumbai, Water inlet blockage. दि. 06.11.2023.	(Guideline) देऊन समितीचे अशासकीय सदस्य श्री.स्टॅलीन डी. यांचे सोबत सदर बांध मोकळे करण्याचे आदेश द्यावेत असे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांना दिले होते. • त्यानुषंगाने, उप आयुक्त, मीठागरे विभाग, मुंबई यांचे दि.10.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये या कार्यालयातील नोंदवीनुसार, ठाणे खाडीजवळ (ठाणे शहरात) मीठ विभागाच्या मालकीची कोणतीही जमीन नाही. मीठ उपअधीक्षक, ट्रॉम्बे यांनी त्यांचे कार्यालयीन पत्र क्रमांक C.No.4/Salt/83/976 दिनांक 13.09.2023 अन्वये जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना जेथे कांदळवनाचा नाश झाल्याची नोंद करण्यात आली आहे अशा जमिनीचा सर्वे नंबर देण्याबाबत विनंती केली आहे. परंतु जमिनीचा तपशील अद्यापही त्यांचे कार्यालयास अप्राप्त असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.	
7	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. दि. 08.10.2022.	• सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार, सदर जागेवर काही स्थानिक मच्छीमार समाजातील लोकांनी लाकडी झडपे लावून समुद्राच्या पाण्याची भरती व आहोटी दरम्यान संचालन करत असल्याचे निर्दर्शनास आले. यात त्यांचा मच्छीमारांचा हेतू असल्याचे आढळून येत असून या ठिकाणी सिडको ने भू-विकासासाचे कुठलेही कार्य हाती घेण्यात आलेले नसल्याचे नमूद केले आहे. • या तक्रारी संदर्भात सिडको यांच्या अहवालाच्या अनुषंगाने सहायक आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका यांना या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते.	नवी मुंबई, महानगरपालिका
8	श्रीमती श्रुती अग्रवाल दि. 28.02.2023 व श्री. स्टॅलिन डी. दि. 01.03.2023 (WC-105) 1. Blockage of water in the wetlands behind NRI complex. श्री. प्रदीप पाटोले दि.16.05.2023. 1. NRI complex Survey No.22 a huge Mangrove patch is in possession of CIDCO.	• या तक्रारी संदर्भात सिडको यांच्या अहवालाच्या अनुषंगाने सहायक आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका यांना या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • या प्रकरणी नवी मुंबई, महानगरपालिका यांना कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.	

9	<p>श्री.निशांत बांगेरा – (WC - 104)</p> <p>Reclamation of Railadevi Lake, Thane</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्ष यांनी मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे महानगरपालिका यांना Standard Operating Procedure (SOP) तयार केल्याबाबत तसेच NGO व वन्यजीव तज्ज सोबत कमिटी स्थापन केल्याबाबतचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. सोबत सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडील अहवाल जोडून देण्यात यावा असे आदेश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • त्यानुषंगाने, ठाणे महानगरपालिका, ठाणे यांचे दि.06.10.2023 रोजीच्या अहवालानुसार रायलादेवी तलावाचे पर्यावरणपूरक संवर्धन करणे तसेच त्या धर्तीवर इतर तलावांचे संवर्धन होण्याकरीता मा. आयुक्त सो. यांच्या 20.09.2023 रोजीच्या मान्यतेनुसार समिती स्थापन करण्यात आली आहे. सदर समितीस तलाव संवर्धनाच्या कामकाजाबाबत SOP (Standard operation procedure) तयार करण्याचे मा. अतिरिक्त आयुक्त, (2) सो. यांच्या दि.21.09.2023 रोजीच्या पत्रान्वये आदेश दिले आहेत. याबाबत, ठाणे महानगरपालिका यांच्या कार्यालयाचा दि. 08.11.2023 रोजीच्या पत्रान्वये अंतिम SOP समितीस प्राप्त झालेला आहे. • विषयांकीत तक्रारीच्या अनुषंगाने रायलादेवी तलाव व परिसरात करण्यात येणाऱ्या कामांची माहिती एम.एम.आर.डी.ए. यांचेकडून मागविली असता, “पाणथळ भागात तसेच त्या भोवती असलेल्या गॅर्बियन वॉल (संरक्षक भिंत) या भागात कुठलेही काम करण्याचे नियोजन नसल्याबाबत” कार्यकारी अभियंता, एम.एम.आर.डी.ए. यांनी दि.25.09.2023 रोजीच्या पत्रान्वये अभिप्राय सादर केला असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी ठाणे महानगरपालिका यांच्या अहवालाच्या अधीन राहून मा.अध्यक्ष यांनी सदर तक्रार निकाली काढण्याचे निर्देश दिले. 	ठाणे, महानगरपालिका
10	<p>श्रीमती श्रुती अग्रवाल (WC-112)</p> <p>Regarding Construction happening in sector 58 near NRI complex दि.13.09.2023.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 15.09.2023 रोजीच्या पत्रान्वये संबंधित अधिकारी यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे. तथापि, अहवाल अप्राप्त आहे. • या प्रकरणी संबंधितांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	1.आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका 2.सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 3.जिल्हाधिकारी, ठाणे

रायगड जिल्ह्यातील पाणथळ तक्रारी

11	श्री.स्टॅलिन डी. (WC- 87) Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. दि. 05.01.2021	<ul style="list-style-type: none"> सिडको विभागाच्या दि.08.03.2023 रोजीच्या संयुक्त स्थळ पहाणी दरम्यान सदर जाळ्या श्री. मुझाम्मिल पटेल व इतर यांच्या असल्याचे समजले असून, दि.23.03.2023 रोजीच्या नियंत्रक, अनाधिकृत बांधकामे यांच्या अहवालानूसार सदर जागेवरील जाळ्या काढण्यात आलेल्या असून सोबत सदर जागेचे छायाचित्रे जोडण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. सदर तक्रारीबाबत संयुक्त स्थळपाहणीकरीता तक्रारदार यांना बोलविण्यात आलेले नसल्याचे श्री. स्टॅलिन डी. यांनी चर्चे दरम्यान सांगितले. तथापि मा.अध्यक्ष यांनी तक्रारदार यांचेसोबत पुनःश्च स्थळपाहणी करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करावा असे वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको तसेच निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांना दिले होते. याबाबत, तक्रारदार यांचेसोबत पुनःश्च स्थळपाहणी करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको जिल्हाधिकारी, रायगड
12	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 100) Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and ones that are presently being destroyed.दि. 12.07.2022.	<ul style="list-style-type: none"> निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांनी रायगड जिल्ह्यातील सर्व तक्रारींकरीता संयुक्त स्थळपाहणी शुक्रवार, दि.15.09.2023 रोजी संचालक, पर्यावरण विभाग व सिडको यांचे प्रतिनिधीं सोबत ठेवण्यात आली असल्याचे नमूद करून त्यापुढच्या आठवड्यातील गुरुवार, दि.21.09.2023 रोजी जिल्हाधिकारी रायगड यांनी पाचही तक्रारींच्या स्थळपाहणी संदर्भात संयुक्त बैठक आयोजित करण्याचे निर्देश दिलेले असून तदनंतर समितीकडे अहवाल सादर करण्यात येईल असे सांगितले. निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी, रायगड सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको संचालक, पर्यावरण विभाग
13	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 101) Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. दि. 28.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> सदर तक्रारीबाबत निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. त्यानुषंगाने, जिल्हाधिकारी, रायगड यांचा कार्यालयाचा दिनांक 08 नोव्हेंबर, 2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालात, मौजे जासई येथील स.नं. 41,48,47 मध्ये डेब्रीजचा भराव टाकण्यात आलेला असून सदर जागेत RMC Plant सुरु आहे. याबाबत लवकरच कारवाई करण्यात येईल असे सिडकोचे प्रतिनिधी श्री.जगदीश पाटील यांनी सांगितले 	जिल्हाधिकारी, रायगड

		<p>तसेच, श्री अनिरुद्ध महादेव ठाकूर व इतर यांनी स.नं. 41/6 मध्ये 18 वर्षांपूर्वी मातीचा भराव केलेला असून सदर जागा ही खाजगी व्यक्तीच्या नावे आहे आणि सदरची जमिन अधिसूचित पाणथळ नसून —हास झाली आहे असे म्हणता येणार नाही. असे नमूद केले आहे</p> <ul style="list-style-type: none"> • याबाबत, मा. अध्यक्ष यांनी सदर तक्रार समितीच्या पुढील बैठकीत चर्चेकरिता घेण्याचे निर्देश दिले. 	
14	श्री. बी.एन.कुमार – (WC - 103) 10 acres of Kharghar wetland systematically buried दि. 04.01.2023.	<ul style="list-style-type: none"> • निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांनी रायगड जिल्ह्यातील सर्व तक्रारीकरीता संयुक्त स्थळपाहणी शुक्रवार, दि. 15.09.2023 रोजी संचालक, पर्यावरण विभाग व सिडको यांचे प्रतिनिधीं सोबत ठेवण्यात आली असल्याचे नमूद करून त्यापुढच्या आठवड्यातील गुरुवार, दि. 21.09.2023 रोजी जिल्हाधिकारी रायगड यांनी पाचही तक्रारीच्या स्थळपाहणी संदर्भात संयुक्त बैठक आयोजित करण्याचे निर्देश दिलेले असून तदनंतर समितीकडे अहवाल सादर करण्यात येईल असे सांगितले. • त्यानुषंगाने, निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा. अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 3. संचालक, पर्यावरण विभाग
15	श्री.बी.एन.कुमार (WC-106) NMSEZ IT Hub on Mangrove-wetland graves- Request to stop it. दि. 08.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> • निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांनी रायगड जिल्ह्यातील सर्व तक्रारीकरीता संयुक्त स्थळपाहणी शुक्रवार, दि. 15.09.2023 रोजीकृत संचालक, पर्यावरण विभाग व सिडको यांचे प्रतिनिधीं सोबत ठेवण्यात आली असल्याचे नमूद करून त्यापुढच्या आठवड्यातील गुरुवार, दि. 21.09.2023 रोजी जिल्हाधिकारी रायगड यांनी पाचही तक्रारीच्या स्थळपाहणी संदर्भात संयुक्त बैठक आयोजित करण्याचे निर्देश दिलेले असून तदनंतर समितीकडे अहवाल सादर करण्यात येईल असे सांगितले. • त्यानुषंगाने, निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा. अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 3. संचालक, पर्यावरण विभाग
16	श्री. बी.एन.कुमार (WC-111) Reclamation of Dastan, Savarkhar intertidal waters complete. दि. 23.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि. 14.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, तक्रारीत नमूद दोन्हीही जागा जे.एन.पी.टी. यांच्या मालकीच्या असून सदर जागेवर जे.एन.पी.टी. मार्फत विकास कामांकरीता वापर सुरु असल्याचे नमूद केले आहे. • निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांनी रायगड जिल्ह्यातील सर्व तक्रारीकरीता संयुक्त स्थळपाहणी शुक्रवार, दि. 15.09.2023 रोजी संचालक, पर्यावरण विभाग व 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जवाहरलाल नेहरु पोर्ट ट्रस्ट 2. जिल्हाधिकारी, रायगड 3. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 4. संचालक, पर्यावरण विभाग

		<p>सिडको यांचे प्रतिनिधी सोबत ठेवण्यात आली असल्याचे नमूद करून त्यापुढच्या आठवडयातील गुरुवार, दि. 21.09.2023 रोजी जिल्हाधिकारी रायगड यांनी पाचही तक्रारीच्या स्थळपाहणी संदर्भात संयुक्त बैठक आयोजित करण्याचे निर्देश दिलेले असून तदनंतर समितीकडे अहवाल सादर करण्यात येईल असे सांगितले.</p> <ul style="list-style-type: none"> • त्यानुषंगाने, निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • त्यानुसार, जिल्हाधिकारी, रायगड यांचा कार्यालयाचा दि. 08.11.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालात नमूद केले आहे की, सदर जागा पाणथळ असल्याबाबत बोध होत नाही. तसेच उपरोक्त जागा पाणथळ असल्याबाबत कोणतीही बाब निर्देशनास न आल्याने सदर तक्रारी बाबत समितीने पुढील निर्णय घ्यावा असे नमूद केलेले आहे. • याबाबत, मा. अध्यक्ष यांनी सदर तक्रार समितीच्या पुढील बैठकीत चर्चेकरिता घेण्याचे निर्देश दिले. 	
--	--	---	--

पालघर जिल्ह्यातील पाणथळ तक्रारी

17	श्री. दामोदर शिंगडा (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं. ११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. दि. 26.12.2022	<ul style="list-style-type: none"> • वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचे दि. 13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार गाव-मौजे धोवली, स.नं. 109 ते 115 या जमिनीवर दि. 17.12.2020 रोजी तालुका स्तरीय कांदळवन समिती यांनी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाल्याचे दिसून आलेले नाही. तसेच माहे जानेवारी 2013 मध्ये उक्त स.नं. 109 या जमिनीवर भराव होऊन कांदळवनाचे नुकसान झाल्या प्रकरणी वसई पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा रजी नंबर-02/2013 दि. 12.01.2013 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असल्याचे नमूद केले आहे. • सदर तक्रारीच्या चर्चे दरम्यान निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांनी स्थळपाहणीचे नियोजन करण्यात आले असल्याचे सांगितले असून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस पाठविण्यात येईल असे सांगितले. • त्यानुषंगाने, निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	जिल्हाधिकारी, पालघर
18	श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95) पालघर जिल्ह्यातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर	<ul style="list-style-type: none"> • सदर तक्रारीच्या चर्चे दरम्यान निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांनी स्थळपाहणीचे नियोजन करण्यात आले असल्याचे सांगितले असून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस पाठविण्यात येईल असे सांगितले. • त्यानुषंगाने, निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या 	1. संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई 2. जिल्हाधिकारी, पालघर

	महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. दि. 21.12.2021	कार्यवाहीचा अहवाल समितीस सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.	
19	श्री.दिपक बारीया (WC-107) तत्कालीन वसई तहसिलदार यांनी “पाणथळ तक्रार निवारण समिती” यांना सादर केलेले खोटे अहवाल व आरोपीत इसमासोबत स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी संगनमत करून शासकीय कर्तव्य बजावण्यात केलेला कसूर ह्या बाबत. दि. 26.03.2023	•जिल्हाधिकारी पालघर यांचे दि.28.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, सदर तक्रारी संदर्भात दिनांक 04.07.2023 रोजी स्थळ पहाणी करण्यात आलेली आहे. सदर ठिकाणी पाणथळाचा तसेच कांदळवनाचे न्हास / नुकसान झालेले नसून कोणत्याही प्रकारचा भराव केल्याचे दिसून आलेले नसल्याचे नमूद केले आहे. •त्यानुषंगाने, निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांना सदर तक्रारीबाबतचे पूरक दस्तऐवज (Technical Support Document) जसे MRSAC नकाशे किंवा वेटलॅड अंटलास नकाशांच्या प्रती केलेल्या कार्यवाहीच्या अहवाल सोबत जोडून पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. •या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.	जिल्हाधिकारी, पालघर
20	श्री.फ्रान्सिस डिसोजा (WC-108) भुईगाव खुर्द व बुदुक हड्डीतील सरकारी मालकीच्या सर्वे नं.164 या पाणथळ खार जमिनीवर बेकायदा भराव व बेकायदा रस्त्याचे बांधकाम करीत असलेल्या गुन्हेगारांवर गुन्हा दाखल करून कारवाई करणेबाबत. दि. 31.03.2023	•सदर तक्रारीच्या चर्चे दरम्यान निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांनी स्थळपाहणीचे नियोजन करण्यात आले असल्याचे सांगितले असून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस पाठविण्यात येईल असे सांगितले. •त्यानुषंगाने निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. •या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.	जिल्हाधिकारी, पालघर
21	श्री.मंकेन्द्री डाबरे (WC-113) पाणथळ तक्रार निवारण	•या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 08.11.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कार्यवाही अहवाल संबंधित यंत्रणेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे.	1. वसई विरार शहर, महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, पालघर

	समितीच्या जिल्हास्तरीय, तालुकास्तरीय अधिका-यांच्या कर्तव्यपूर्तीचे मूल्यमापन होणेबाबत तसेच पाणथळ क्षेत्र संरक्षणात कसुरी करणारे प्रांताधिकारी आणि जिल्हाधिकारी यांच्याविरोधात शिस्तभंगाची कारवाई होणेबाबत. दि. 16.10.2023	• या प्रकरणी संबंधितांना आवश्यक कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.	
22	श्री. अनिकेत सतीस वाडीलकर (WC-114) मौजे आगाशी येथील सर्वे क्रमांक 233/1 अ या पाणथळ जागेत झालेला मातीचा भराव हटवण्याबाबत व तिवरांच्या झाडांची पुन्हा लागवड करण्याबाबत. दि. 03.11.2023	<ul style="list-style-type: none"> • या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 08.11.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कार्यवाही अहवाल संबंधित यंत्रणेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. • या प्रकरणी संबंधितांना आवश्यक कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या. 	1. वर्सई विरार शहर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, पालघर 3. उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, डहाणू

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)

अध्यक्ष,
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग